

Agahiyên ji bo dê û bavên mezin di derbarê Swêdî û Swêdî de wek zimanê duyem

Dibistanên Seretayî Järfälla

Agahiyên ji bo dê û bavên xwedîkar li ser swêdî û swêdî wek zimanê duyemîn

Mezinbûna bi çend zimanan avantajek mezin e. Zarokên ku çend zimanan dizanin wan bi awayên cuda û di çarçoveyek cuda yên fermî û nefermî de bikar tînin.

Pir girîng e ku hemû xwendekar xwedî swêdîyeke zengîn û cihêreng a axaftin û nivîsandinê bin. Ev tê wê maneyê ku divê mirov bikaribe swêdî bi awayên cuda di çarçoveyên cuda de bikar bîne. Fêrbûna swêdî wek zimanê zikmakî û fêrbûna swêdî wek zimanê duyem tiştên cuda ne. Zimanek rojane dikare zû were hilanîn, lê ji bo fêrbûna zimanek bi dibistanê re gelek pratîk hewce dike.

Hînkirina bi Swêdî/Swêdî wek zimanê duyemîn?

Di dibistana Swêdê de du dersên swêdî hene: Swêdî û Swêdî wekî zimanê duyem. Di her du dersan de dema dersdayinê yek e û ji bo berdewamkirina perwerdehiya li lîse û zanîngehê jî qîmeta wan jî yek e. Hînkirina swêdî li ser wê bingehe ye ku zarok di destpêka dibistanê de zimanekî baş ê dibistanê bi dest xistine. Ev tê wê maneyê ku ew bi swêdî rind diaxivin û di warê bilêvkirin û rêzimanê de jî bi zimanê xwe baş dizanin. Kûrtir têgihîştina ziman û ferhengeke pêşketî ya ji bo temenê wî jî tê texmînkirin.

Lêkolînên îroyîn nîşan didin ku awayê herî bibandor ji bo fêrbûna zimanê ew e ku hînkirin û hewcedarîyên ku herî zêde nêzîkî asta zimanê xwe bin, û xwendekar her dem ji wir berbi astek bilindtir ve tê kêşe. Xwendekarek ku bi berdewamî ji hêla zimanên pir bilind ve dorpêçkirî ye, bi heman rengî pêş nakeve, û ji ber vê yekê girîng e ku dibistan di nav standardên nivîsandin, axaftin, guhdarîkirin û xwendinê de astek guncav ji perwerdehiyê peyda bike.

Hînkirina zimanê swêdî wek zimanê duyemîn çawa tê organîzekirin?

Ji bo ku swêdî bibe zimanê duyemîn, divê xwendekar bibin yek ji sê kategoriyên jêrîn ên xwendekar:

- Xwendekarên ku zimanê wan ê zikmakî ji bilî swêdî zimanek din e.
  - Xwendekarên ku zimanê wan ê zikmakî swêdî ye ku ji dibistanên dervayê welat hatine qebûl kirin.
  - Xwendekarên koçber ku zimanê swêdî wek zimanê sereke yê danûstandinê bi dê û bavên welî re dipeyivin.
- (Rênivîsara Dibistana SFS 2011:185, Beşa 5, Beşên 14-15)

Di dibistanên şaredariyê de hînkirina swêdî wekî zimanê duyemîn dikare bi awayên cuda bê organîzekirin. Ew dikare bi ferdî, di komek piçûk an jî di tevahî polê de were kirin. Rêxistin li gorî pêwîstiyên xwendekaran tê biryarkirin. Hînkirina swêdî wekî zimanê duyemîn li gorî şert û mercên zimanê yên her şagirdêkî tê kirin.

Dibistan çawa diyar dike ku hewcedariya zaroka min bi swêdî wek zimanê duyemîn heye?

Li dibistanê, em bi berdewamî pêşveçûna zimanê hemî şagirtan dişopînin. Me materyal û rêbazên cihêreng hene ku em bikar tînin da ku agahdariya ji bo biryargirtinê bistînin. Li ser wê yekê ku şagird wê swêdî an swêdî weke zimanê duyem bixwêne, wê gotina dawî ya midûrê dibistanê bibêje.

Zaroka min dê heta kengê zimanê swêdî wekî zimanê duyemîn hîn bibe?

Mamoste heta ku dibistan bihesibîne ku hîna pêdivî bi zimanê swêdî wekî zimanê duyemîn heye, hînkirin berdewam dike. Hin xwendekar di salên xwe yê xwendinê de hewce ne ku swêdî wekî zimanê duyemîn fêr bibin. Yê din ji bo demeke kurt. Ne mumkin e ku di heman demê de dersên herdu kursên swêdî werin dayîn.

Ji bo bêtir agahdariyê bi dibistana zarokê xwe re têkilî daynin.